

STEFAN DECOCK

Hoge rendementen en beperkte risico's, beleggingen waardoor je geld maximaal rendeert. Het klinkt aanlokkelijk. Of toch niet echt als je bedenkt dat financiële instellingen, op zoek naar maximaal rendement, ook investeren in winstgevende bedrijven uit de wapenindustrie of ondernemingen die zich schuldig maken aan flagrante schendingen van het milieu of mensen- en vakbondsrechten.

De LBC-NVK wil dat bankbedienden kunnen werken in een bedrijf waar ze fier op zijn. Bedrijven die meewerken aan een duurzame mensvriendelijke samenleving. Deze ambitie bracht ons bij Netwerk Vlaanderen, een beweging die al meer dan 25 jaar ijvert voor duurzame investeringen. De LBC-NVK wil samen met Netwerk zoveel mogelijk mensen aansporen tot het beleggen van geld in activiteiten die respect hebben voor mens, dier en milieu.

De bank- en verzekeringssector van de LBC-NVK werkt inmiddels meer dan een jaar samen met Netwerk Vlaanderen. Een samenwer-

Geen geld voor geweld

Campagne tegen dubieuze beleggingen

kingsverband waarbij "ethisch beleggen" de gemeenschappelijke basis vormt.

Bewustwording

De nationale belangengroepen van de LBC-NVK uit de verzekeringen, banken, spaarbanken en openbare kredietinstellingen sloegen de handen in elkaar. Netwerk illustreerde voor hen hoe vijf Belgische grootbanken hun geld investeren. Zowel in de wapenindustrie, milieuvriendelijke projecten als in mensonterende bedrijven of landen, vond men de Belgische banken terug als toeleverancier van financiële middelen. Netwerk toonde ook dat het anders kan. Er zijn beleggingsproducten, "ethische producten" die wel respect opbrengen voor mens, dier en milieu en die bovendien helemaal niet minder opbrengen dan de klassieke beleggingsproducten.

Een beetje schuldgevoel maakte zich van ons meester, want zelf hadden we ons nog nooit veel zorgen gemaakt over wat onze bank met ons geld uitricht. Bovendien groeide het besef

dat de ondernemingen waar de LBC-NVK het personeel vertegenwoordigt, weliswaar zeer grote winsten maken, maar dus ook een deel van die winsten genereren op de ellende van andere mensen. Op de koop toe werkt het personeel daar "onbewust" aan mee.

Iedereen voelde aan dat dit niet kon. Dat dit niet strookte met onze basisopdracht als vakbond. Niet met onze werking in de bedrijven, niet met onze rol in de samenleving. Het jongste LBC-NVK-congres handelde bovendien over "solidariteit globaliseren" waarin o.a. duurzaam ondernemen een cruciale rol innam.

Objectieven

Alle belangengroepen schaalden zich achter de ambitie om samen met Netwerk "vernietigende" geldbeleggingen en investeringen te bestrijden en onze rol in het sociaal overleg daarvoor aan te wenden. De objectieven werden verfijnd met de militanten, bediscussieerd en vastgelegd in een soort handleiding

voor militanten. Onze gemeenschappelijke ambitie is vooreerst, dat financiële ondernemingen volstrekt transparant moeten zijn in de wijze waarop ze het geld van anderen – en de eigen middelen – beleggen en investeren.

Ten tweede moet de kwaliteit van de financiële producten drastisch verbeteren door de invoering en toepassing van duidelijke ethische criteria. Wat is er maatschappelijk verantwoord als investering of belegging en wat niet? M.a.w., in welke bedrijven, landen of projecten investeren we en in welke zeker niet? Eens de spelregels duidelijk bepaald, moeten ze ook publiek bekend gemaakt worden, zodat bedrijven controleerbaar zijn op hun activiteiten. Ten derde moeten we op alle plaatsen waar we mede-beheerder zijn, "ethische criteria" vastleggen. Het gaat om pensioenfondsen in paritair beheer, paritaire vormingsfondsen of sociale werken onder paritair beheer. Tot slot willen we de promotie van ethische beleggingsproducten mee stimuleren op alle mogelijke manieren en werken aan bewustmaking bij het brede publiek.

In de verschillende financiële ondernemingen werd het thema aan de agenda geplaatst van de ondernemingsraad. De bespreking gebeurde aan de hand van een vragenlijst waarbij de bedrijven geïnterpelleerd werden i.v.m. de beleggings- en investeringscriteria die ze al dan niet hanteren, hun bereidheid om die met werknemersafgevaardigden te bediscussiëren, hun bereidheid tot transparantie enz. De resultaten van die bevraging zullen gebundeld worden en dienen als basis voor ons verder actieprogramma. Een personeelsfolder is in de maak die sensibiliserend moet werken voor het personeel.

Actueel

De recente ontwikkelingen rond de repressie van het Birmaanse regime ten aanzien van de bevolking spreken voor zich. Alle Belgische banken participeren in TOTAL, een multinational die via zijn activiteiten en sponsoring de Birmaanse militaire dictatuur en de daarmee gepaard gaande onderdrukking van de bevolking ondersteunt. Ook de rol van de Belgische banken in de wapenindustrie werd door Netwerk reeds in kaart gebracht en aangeklaagd.

Participaties in multinationals zoals distributieketen Wallmart staan eveneens ter discussie. Bedrijven die systematisch werknemersrechten flagrant met voeten treden, het recht op collectief onderhandelen misskennen en vakbondsvertegenwoordigers systematisch weren, kunnen onmogelijk verder ondersteund worden. Zo zijn er ook

op het vlak van milieu- en mensenrechtenschendingen flagrante voorbeelden van "te vermijden" ondernemingen. Anderzijds zijn er evenzeer bedrijven die werken aan een duurzaam milieubeleid, alternatieve energieontwikkeling die dan weer ten zeerste aanbeveling verdienen om ondersteund te worden.

Een aantal financiële ondernemingen maakt werk van zijn investeringsbeleid. Op het vlak van ethische investeringen werden reeds belangrijke stappen gezet, maar de weg is nog lang. Bij de klassieke bank- en verzekeringsproducten wordt immers nog bitter weinig rekening gehouden met ethische principes en dat blijft het gros van de beleggingen.

Maar de markt van de ethische producten groeit en eens er voldoende kritische massa ontwikkeld wordt in dit marktsegment, zal de

"klik" wel komen. Zij die zich vandaag geen zorgen maken om het ethische karakter van hun beleid, zullen er de prijs voor betalen.

Personeel

Testaankoop illustreerde al dat bij het verkoopspersoneel in de financiële sector, de kennis van ethische producten erg pover is. Dat is uiteraard niet de schuld van het personeel. Als ondernemingen ethisch beleggen echt au sérieux willen nemen, zullen ze hun personeel moeten vormen en via het commerciële, personeels- en marketingbeleid aansporen om ethische producten te verkopen. De LBC-NVK probeert het personeel althans nu reeds bewust te maken van de belangrijke rol die het kan spelen in de promotie van ethische producten. De LBC-NVK doet appèl op hun rechtvaardigheidsgevoel en is er van overtuigd dat het waarden- en normbesef groter is bij het gros van het verkoopspersoneel dan bij de anonieme eigenaars van banken en verzekeraars. Het personeel kan écht het verschil maken. De LBC-NVK wil dit bewerkstelligen in zijn langdurige samenwerking met Netwerk.

U als lezer en als klant van een bank hebt het recht om met een gerust gemoed uw spaargeld te deponeren bij een bank die hopelijk op een eerbare manier uw geld belegt. Van dit laatste bent u helemaal niet zeker. Raadpleeg daarom uw bank en verzekeraar. Vraag hen naar een garantie dat uw geld goed beheerd wordt. We komen later terug op de resultaten van onze bevraging in de financiële ondernemingen. Wil je meer weten, surf dan naar www.bankgeheimen.be. Op deze site vindt u niet alleen informatie over investeringen, maar krijgt u de kans om zelf uw stem te laten horen bij de banken. ■

Kilte voor de storm

WF

Zonder afbreuk te doen aan de deskundigheid van menig politiek onderhandelaar, mag niet tot de veralgemening worden overgegaan dat een politiek onderhandelaar per definitie dan ook deskundig is. En om over justitie te mogen praten, ook als politicus, hoef je niet per se juridisch geschoold te zijn en het terrein moet ook niet alleen aan criminologen worden overgelaten, dat spreekt. Een minister van Landsverdediging hoeft immers ook niet de militaire school met glans doorlopen te hebben. Maar dit alles belet niet dat over een complex probleem als het jeugdsanctierecht de deskundige adviezen bijna als gewoon niet terzake moeten worden beschouwd.

De ijver waarmee het immer verontwaardigde duo P. Dewael en B. Somers (beiden juridisch geschoold, dat wel) van Open-VLD het opsluiten van 14-jarigen tot hun 23ste jaar bij een zwaar vergrijp als ongeveer het ultieme antwoord op alle veiligheidsproblemen presenteerden, geeft te denken. Voor wie het mocht vergeten zijn: Dewael en zijn vrienden kregen in Limburg een verlies van 3 procent om de oren en Somers kreeg in zijn eigen stad een rammeling van net geen 5 procent. Bij de les in bescheidenheid die daarbij hoort, bleken ze evenwel beiden afwezig.

Sinds 10 juni gedragen ze zich als de winnaars van de Wetstraat. "Opsluiten dus en geen compassie meer", het is het rechtse verhaal waarmee ze nog net enige appreciatie van Dedecker verwierven, al had die liever werkkampen voor jongeren gebouwd gezien. Het Vlaams Belang viel het op, dat 10-jarigen blijkbaar vergeten waren. Het is het jammerlijke niveau waarmee een maatschappelijk probleem wordt afgedaan en politiek vertaald, toopraat in de Wetstraat. Ja, criminele gedragingen in het algemeen en van jongeren in het bijzonder mogen wel degelijk als probleem beschouwd worden. Wie evenwel zonder enige voorkennis omstreeks 14-15 oktober sommige regeringsonderhandelaars aanhoorde, moet gedacht hebben dat in dit land 14-jarigen de moord- en verkrachtingscijfers fors de hoogte in drijven.

Weg nuanceren, weg preventie, weg maatschappelijke omkadering, weg jeugdbeleid. De nor in... reden waarom er ook meteen een reeks gevangenis bij moeten worden gebouwd. Alle deskundigen, de cipers voorop, schreeuwen al jaren van de gevangenisdaken dat er een manifest probleem is van overbevolking. Cellen voor één of twee personen worden op dubbele capaciteit gebruikt. Misschien is er dus sowieso een cellenprobleem. Dat hoeft niet te worden aangewakkerd door 14-jarigen voortaan ook als volwassenen te gaan beschouwen als het over criminaliteit gaat. De ijskille koelte heeft zich genesteld in het pluche van de potentiële oranje-blauwe meerderheidsbanken. Hoe harteloos wordt het sociaal-economische verhaal? De winter is in aantocht. ■